

A background graphic consisting of a network of interconnected nodes and lines, resembling a molecular structure or a data network. The nodes are represented by circles of varying sizes, and the lines are thin and grey. The overall pattern is abstract and geometric.

ЗВІТ

Екологічні наслідки військових дій для природних екосистем

ПІДГОТОВЛЕНО ДЛЯ: ГО «УКРАЇНСЬКИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ КЛУБ
«ЗЕЛЕНА ХВИЛЯ»

Контактна особа: Омельчук Алла

31.05.2022

«Прозора та партисипативна система інвентаризації міських зелених зон в Україні: iTree4UA»

Український екологічний клуб
Зелена Хвиля
ecoclubua.com

Проєкт *i-Tree4UA* здійснюється за фінансової підтримки *US Forestry Service International Programs* у партнерстві з *Davey Tree Expert Company* (розробники продуктів *i-Tree* у США).

Тематика дослідження та запитання анкети сформовано експертним колективом **ГО УЕК "Зелена Хвиля"** та узгоджено із експертами **Info Sapiens**. Усі етапи дослідницької роботи, включаючи організацію он-лайн опитування, відбір респондентів, обробку результатів та формування звіту, проведено експертним колективом **Info Sapiens**.

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

ДЕТАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. Обізнаність щодо наслідків впливу на природне довкілля від військових дій / екологічних злочинів війни
2. Роль мирних мешканців щодо усунення наслідків негативного впливу на природне довкілля після завершення військових дій
3. Демографія

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

МЕТОД

- Онлайн-опитування (CAWI – computer assisted web interview)
- Тривалість інтерв'ю – до 10 хвилин

ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ

- Чоловіки/жінки віком від 18 до 55 років

ВИБІРКА

- 425 інтерв'ю (Вибірка репрезентативна населенню України від 18 до 55 років та відповідає даним Державної служби статистики (станом на 1.01.2021) за такими параметрами як: стать, вікові категорії, розмір населеного пункту та макрорегіон.

ГЕОГРАФІЯ

- Міста України з населенням 50 тисяч жителів та більше, виключаючи території України, що знаходяться під тимчасовою окупацією або в зоні активних бойових дій

ПОЛЬОВІ РОБОТИ

- 23-25 травня, 2022

Перевірка значущості відмінностей між величинами: з «упевненістю» рівній 95% можемо стверджувати, що два значення відрізняються одне від одного

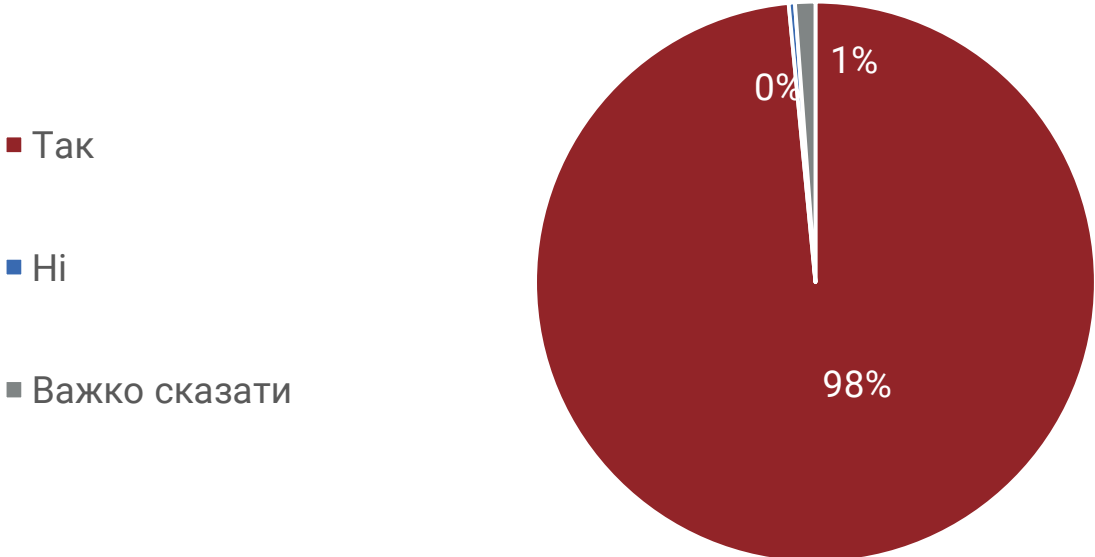
ДЕТАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. Обізнаність щодо наслідків впливу на природне довкілля від військових дій / екологічних злочинів війни

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ПРИРОДНЕ ДОВКІЛЛЯ

На думку майже всіх опитаних (98%), військові дії впливають на природне довкілля України.

A1. На вашу думку, чи впливають військові дії на природне довкілля?

НА ЯКІ КОМПОНЕНТИ ЕКОСИСТЕМИ ВПЛИВАЮТЬ ВІЙСЬКОВІ ДІЇ

Водні об'єкти, ґрунти та тваринний світ – Топ-3 компоненти екосистеми, на які впливають активні військові дії на території України, на думку респондентів.

A2. На ваш погляд, на які компоненти природних екосистем можуть вплинути активні військові дії?

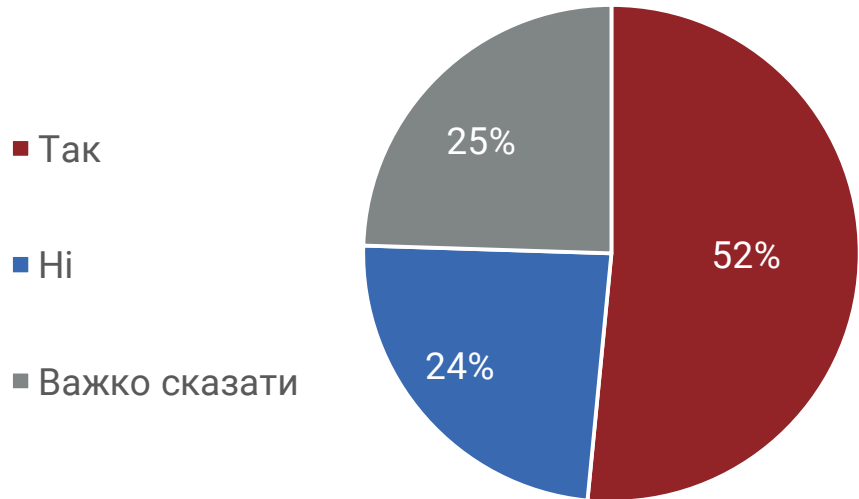

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ПРИРОДНЕ ДОВКІЛЛЯ У МІСЦЕВОСТІ ПРОЖИВАННЯ

В цілому, кожний другий опитаний вважає, що військові дії вплинули на природне довкілля їх місцевості проживання. Частка тих, хто так вважає, вища серед жителів Сходу та Києва, найменша частка - серед жителів Заходу.

А3. Чи вплинули військові дії на природне довкілля у вашій місцевості (де ви постійно проживаєте, або проживали до війни)

 статистично значущі відмінності від загальної вибірки на рівні 95% (вище/нижче від загальної вибірки)

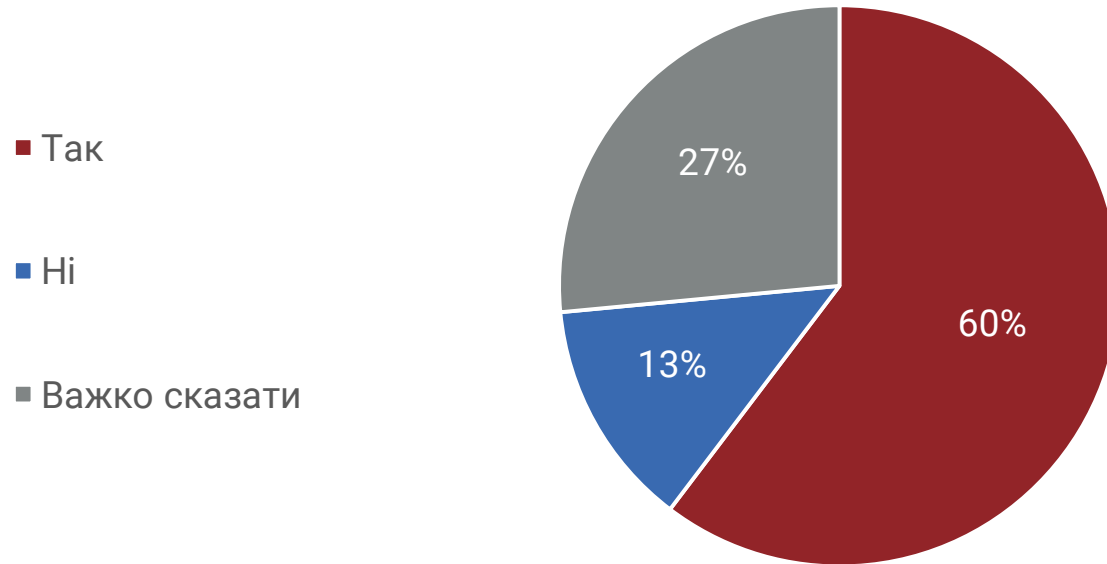

	ЗАГАЛОМ	Схід	Захід	Київ	Північ	Центр	Південь
Так	52%	78%	18%	71%	55%	33%	62%
Ні	24%	4%	57%	13%	13%	34%	16%
Важко сказати	25%	18%	25%	17%	32%	33%	22%

ОБІЗНАННІСТЬ ЩОДО ВПЛИВУ НА КОМПОНЕНТИ ПРИРОДНОГО ДОВКІЛЛЯ

Переважна більшість опитаних (60%) знають, на які компоненти природного довкілля можуть вплинути військові дії у місцевості їх проживання. Кожен десятий не знає і кожен четвертий не зміг визначитися.

А4. Чи знаєте ви, на які компоненти природного довкілля можуть вплинути активні військові дії у місцевості вашого проживання (тобто де ви постійно проживаєте, або проживали до війни)?

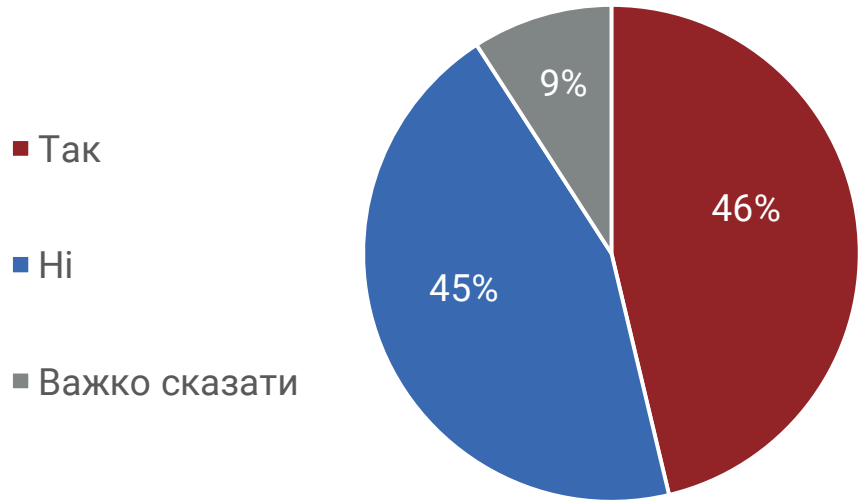

ЧИ ЗУСТРІЧАЛИ ІНФОРМАЦІЮ ЩОДО ВПЛИВУ ВІЙНИ НА ДОВКІЛЛЯ

46% опитаних зустрічали і 45% не зустрічали інформацію у ЗМІ або Інтернет джерелах щодо впливу військових дій на природне довкілля. Кожен десятий не зміг визначитися. Найбільша частка тих, хто зустрічав інформацію серед жителів Києва, найменша – серед жителів Заходу.

А5. Чи зустрічали ви у засобах масової інформації (ЗМІ) або Інтернет джерелах інформацію за темою впливу війни на природне довкілля?

 статистично значущі відмінності від загальної вибірки на рівні 95% (вище/нижче від загальної вибірки)

	ЗАГАЛОМ	Схід	Захід	Київ	Північ	Центр	Південь
Так	46%	46%	33%	62%	40%	40%	54%
Ні	45%	42%	60%	32%	53%	48%	36%
Важко сказати	9%	11%	6%	6%	7%	12%	10%

ЯКУ САМЕ ІНФОРМАЦІЮ ЗУСТРІЧАЛИ У ЗМІ ТА ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛАХ

Забруднення водних ресурсів; загроза загибелі Азовського моря; знищення та вигорання лісів, заповідників, парків; загибель фауни; забруднення повітря, ґрунтів та ґрунтових вод, а також радіаційне випромінювання – інформація, яку найчастіше зустрічали в ЗМІ та Інтернет джерелах.

Аб. Яку саме інформацію за темою впливу війни на природне довкілля ви зустрічали в ЗМІ або інших Інтернет джерелах?

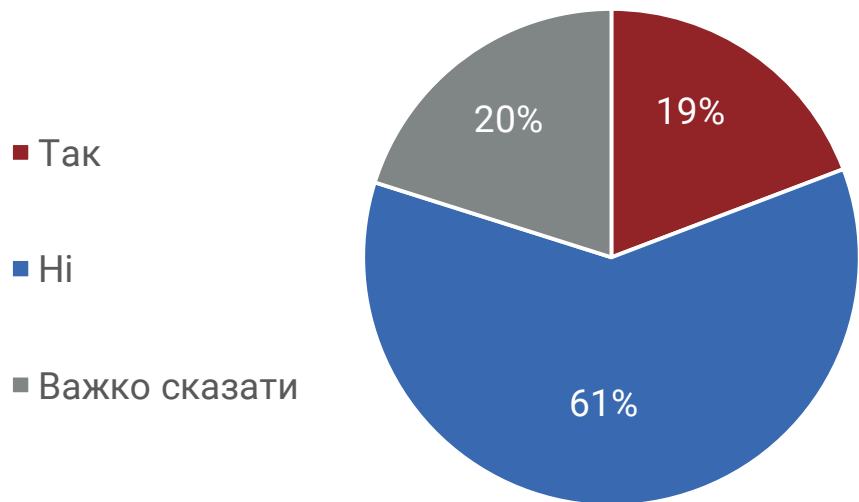

ОБІЗНАНІСТЬ ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНІ ЗЛОЧИНИ

Лише кожен п'ятий (19%) обізнаний щодо можливості повідомлення про екологічні злочини у разі, якщо вони стали свідком такого факту. Найменша частка обізнаних серед жителів Сходу (9%).

A7. Чи знаєте ви, які існують можливості повідомити про екологічні злочини під час війни, якщо ви стали свідком такого факту/події?

 статистично значущі відмінності від загальної вибірки на рівні 95% (вище/нижче від загальної вибірки)

	ЗАГАЛОМ	Схід	Захід	Київ	Північ	Центр	Південь
Так	19%	9%	22%	19%	21%	24%	19%
Ні	61%	72%	64%	64%	60%	50%	60%
Важко сказати	20%	19%	14%	18%	20%	25%	22%

ЗНАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНІ ЗЛОЧИНИ

Серед тих, хто обізнаний про можливості повідомлення про екологічні злочини, більшість знають про можливість повідомлення місцевим органам влади (77%) та екологічним громадським організаціям (63%). Крім того, близько третини опитаних знають про можливість повідомлення на сайт МінДовкілля і близько ¼ -про відкриті дані супутникових знімків та додаток SaveEcoBot.

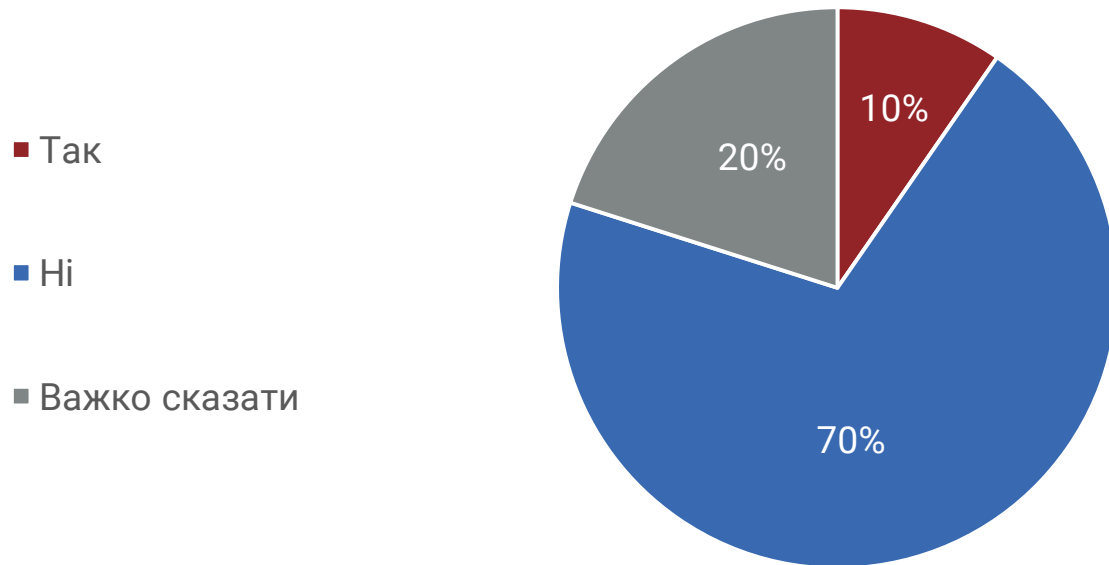
А8. Про які саме можливості повідомити про екологічні злочини під час війни ви знаєте?

ЧИ ЗУСТРІЧАЛИ ІНФОРМАЦІЮ ЩОДО МОЖЛИВОСТЕЙ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНІ ЗЛОЧИНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Лише кожен десятий опитаний зустрів інформацію у ЗМІ або Інтернет джерелах щодо можливостей повідомити про екологічні злочини під час війни у разі, якщо вони стали свідками такого факту.

А9. Чи зустрічали Ви у ЗМІ або інших Інтернет джерелах інформацію щодо можливостей повідомити про екологічні злочини під час війни, якщо ви стали свідком такого факту/події?

ЯКУ САМЕ ІНФОРМАЦІЮ ЗУСТРІЧАЛИ І ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Найчастіше зустрічали інформацію, до яких служб необхідно звернутися для повідомлення про екологічні злочини або інформацію про забруднення та знищення природного довкілля в новинах в Інтернет або офіційних телеграм-каналах.

A10.1 Яку саме інформацію щодо можливостей повідомити про екологічні злочини під час війни ви зустрічали в ЗМІ або інших Інтернет джерелах?

A10.2. В яких саме джерелах ви зустрічали цю інформацію?

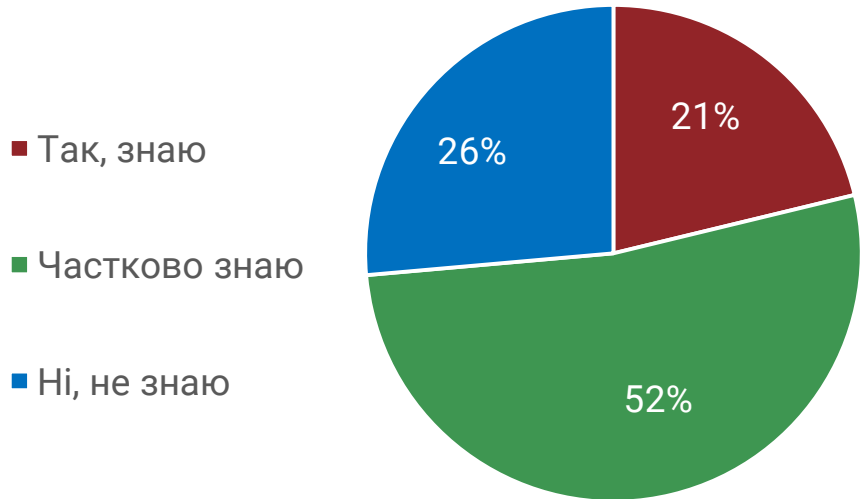
База: N=42* (хто зустрів інформацію), база недостатня для надійного статистичного аналізу

ОБІЗНАННІСТЬ ЩОДО ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, ЯКІ ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА СТАН ПРИРОДНОГО ДОВКІЛЛЯ

В цілому кожен п'ятий (21%) знає і кожен другий (52%) частково знає, які державні органи відповідають за стан природного довкілля в Україні. Найменш обізнаними з цього питання є жителі Києва – лише кожен десятий (10%) сказав, що володіє цією інформацією повною мірою.

A11. Чи знаєте ви, які державні органи відповідають за стан природного довкілля в Україні?

статистично значущі відмінності від загальної вибірки на рівні 95% (вище/нижче від загальної вибірки)

	ЗАГАЛОМ	Схід	Захід	Київ	Північ	Центр	Південь
Так, знаю	21%	17%	28%	10%	24%	26%	22%
Частково знаю	52%	48%	48%	55%	50%	56%	54%
Ні, не знаю	26%	35%	24%	36%	25%	18%	23%

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, ЩО ВІДПОВІДАЮТЬ ЗА СТАН ПРИРОДНОГО ДОВКІЛЛЯ

Загалом, лише 14% населення вважає ефективною діяльність державних органів, що відповідають за стан природного довкілля. Частка таких вища серед жителів Півдня та Центру. В той же час, 15% українців вважають діяльність державних органів неефективною і частка таких вища серед жителів Сходу.

A12. Наскільки ефективною в цілому ви вважаєте діяльність державних органів, які відповідають за стан природного довкілля в Україні під час військового стану? При відповіді використовуйте шкалу від 0 до 10, де 0 - повністю неефективна, а 10 - повністю ефективна.

База: N=313 (хто знає або частково знає про державні органи, що відповідають за стан природного довкілля)

ДЕТАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

2. Роль мирних мешканців щодо усунення наслідків негативного впливу на природне довкілля після завершення військових дій

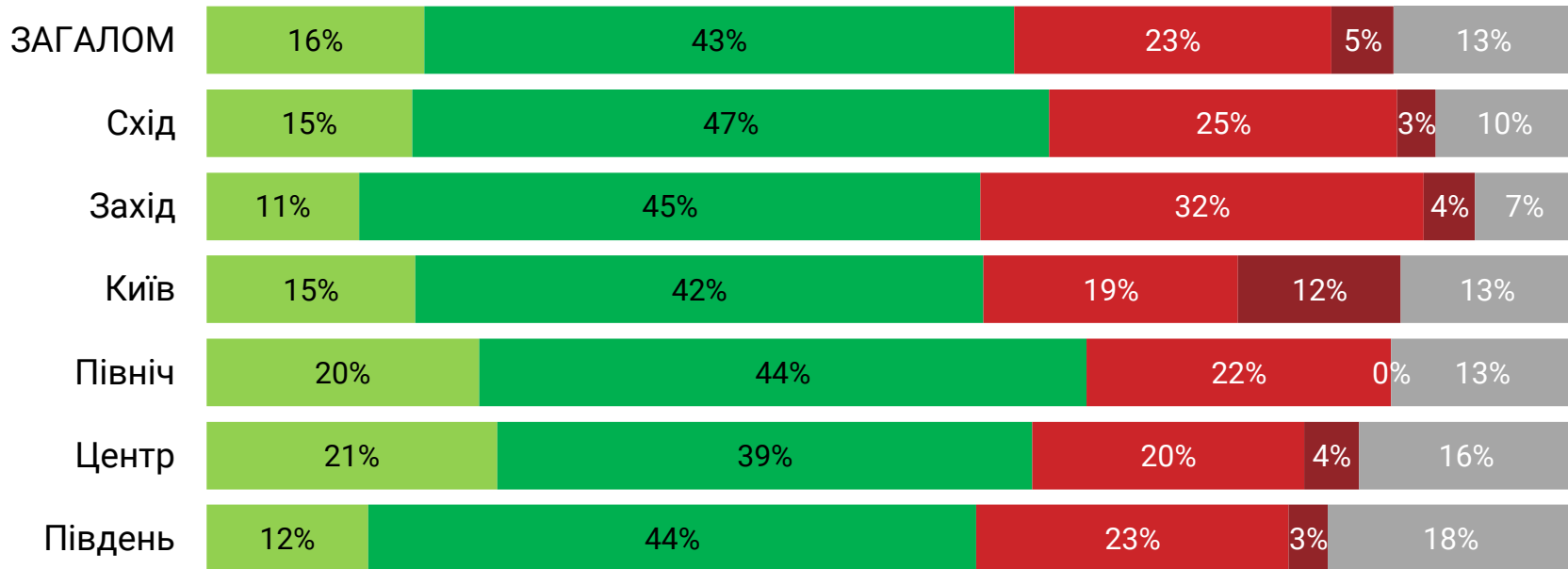
ПЕРСОНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

В цілому близько 60% опитаних згодні і 28% не згодні з твердженням про персональну відповідальність за усунення наслідків негативного впливу на природне довкілля після завершення військових дій у місцевості проживання. Найбільша частка тих, хто не згоден з твердженням серед жителів Заходу (36%).

В1. Наскільки ви згодні, чи не згодні з наступним твердженням: «Я несу персональну відповідальність за усунення наслідків негативного впливу на природне довкілля після завершення військових дій у місцевості, де я живу постійно або проживав (ла) до війни»?

■ Абсолютно згоден(а)
 ■ Скоріше згоден(а)
 ■ Скоріше НЕ згоден(а)

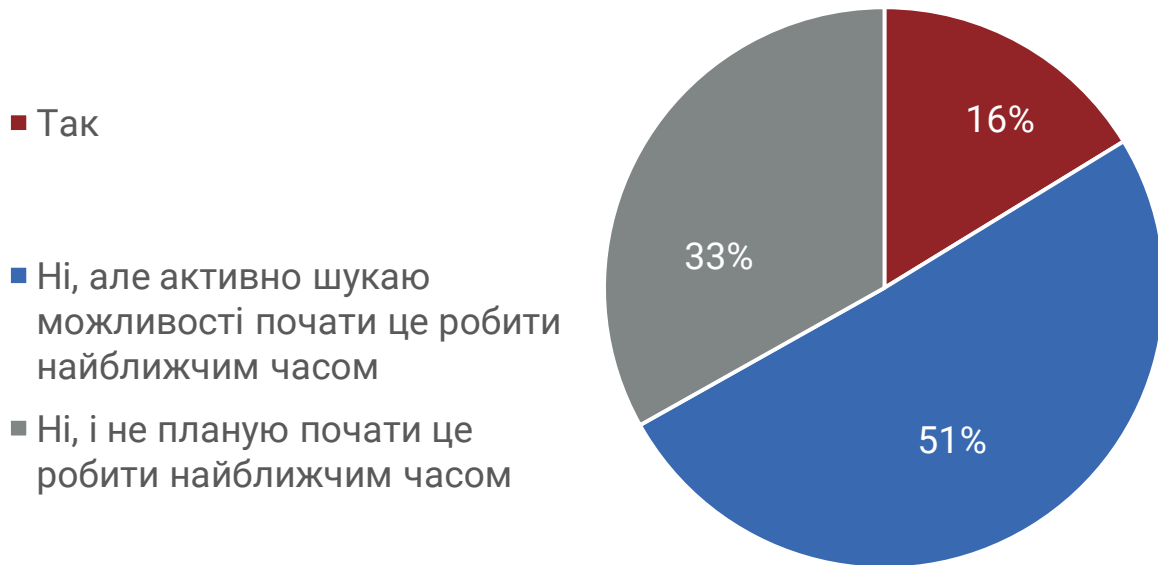
■ Абсолютно НЕ згоден(а)
 ■ Важко сказати

ОСОБИСТІ ЗУСИЛЛЯ

16% українців докладають особистих зусиль і 51% активно шукають можливості долучитися до допомоги у справі виявлення та ліквідації наслідків негативного впливу на природне довкілля України. Кожний третій не докладає і не планує докласти особистих зусиль найближчим часом.

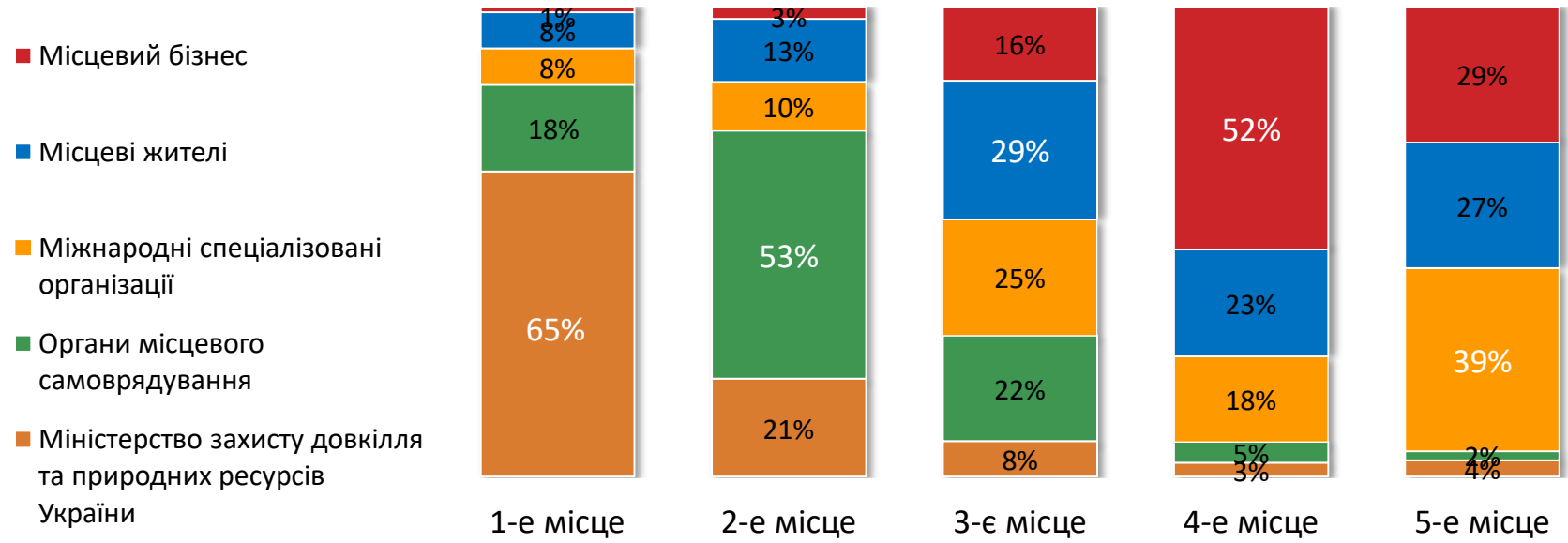
В2. Чи докладаєте ви особисті зусилля (наприклад, волонтерську / фінансову допомогу) у справі виявлення та ліквідації наслідків негативного впливу на природне довкілля в Україні?

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УСУНЕННЯ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ

Відповідальність за усунення наслідків негативного впливу на природне довкілля після завершення війни, на думку опитаних, має нести в першу чергу міністерство захисту довкілля та природних ресурсів, в другу чергу – органи місцевого самоврядування, а далі (в наступній послідовності) - місцеві мешканці, міжнародні спеціалізовані організації.

В3. На вашу думку, хто має відповідати за усунення наслідків негативного впливу на природне довкілля після завершення військових дій?

ВАЖЛИВІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ ПІСЛЯ ВІЙНИ

Переважна більшість (57%) респондентів вважають за доцільне вже зараз докладати зусилля для відновлення екосистем. На думку 39%, до цієї проблеми можна повернутися після завершення війни та стабілізації економіки.

В4. Оберіть твердження, яке найкраще описує вашу думку щодо важливості відновлення природних екосистем України після війни.

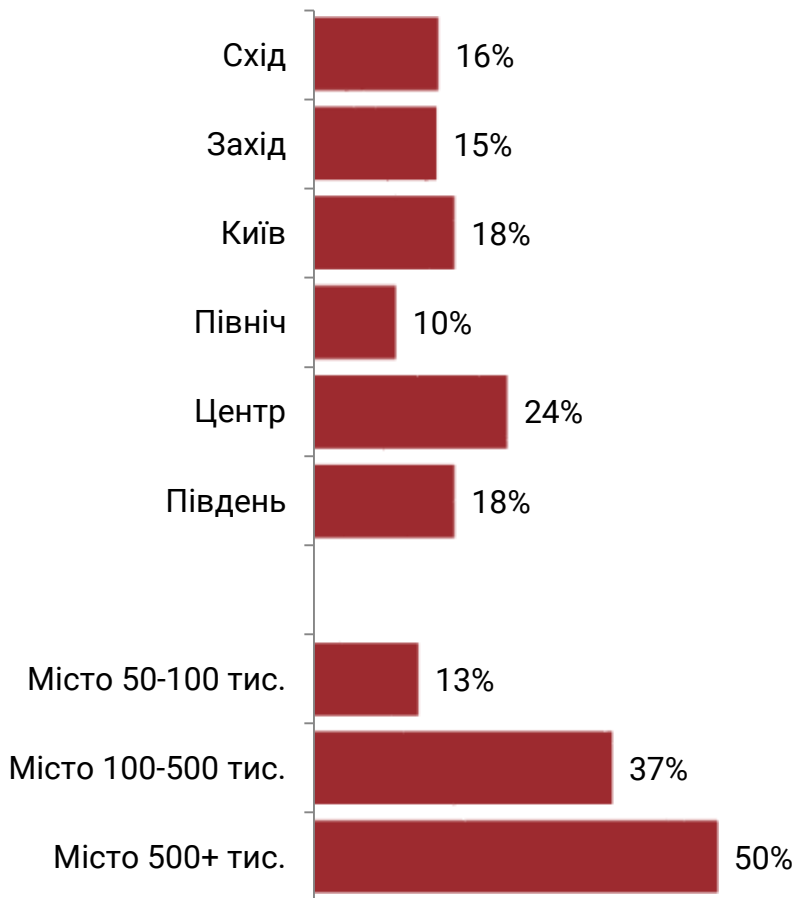

ДЕТАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

3. Демографія

ДЕМОГРАФІЯ (1)

ДЕМОГРАФІЯ (2)

